

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/92/2024
Identifikačné číslo spisu: 8821200806
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8821200806.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivety Sopkovej a JUDr. Viery Nevedelovej, v spore žalobkýň: 1/ S.. X. G.Á., nar. XX. S. XXXX, bytom A.. N. XXXX/XXX, XXX XX I. J. Y., 2/ Z. H.M., nar. X. N. XXXX, bytom A.. N. XXX/XXX, XXX XX I. J. Y., obe žalobkyne zastúpené: Capitol Legal Group, advokátska kancelária s. r. o., Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 47 257 211, proti žalovaným: 1/ G. N., nar. XX. Q. XXXX, bytom Q. S. XXX, XXX XX Q. S., 2/ Q. J., nar. XX. M. XXXX, bytom X.J. XXX/XX, XXX XX I. J. Y.Q., 3/ K. N., nar. XX. N. XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX I. J. Y., 4/ Z.. S. J., nar. XX. J. XXXX, bytom O. E. XXXX/C, XXX XX I. J. Y., trvale bytom X.J. XXX/XX, G. X. XXX/XX, XXX XX I. J. Y., 5/ S.. K. J., nar. X. M. XXXX, bytom O. E. XXXX/XX, XXX XX I. J. Y., trvale bytom Q. XX/XX, XXX XX I. J. Y., 6/ Z. N., nar. X. S. XXXX, bytom Q. S. XXX, XXX XX Q. S., 7/ H. N., nar. XX. M. XXXX, bytom K. XXH, XXX XX H., trvale bytom G. XXX/X, XXX XX H.F.-L., prechodne bytom V. XXXX/XX, XXX XX G.-K., 8/ Z. J., nar. XX. M. XXXX, bytom Q. S.Q. XXX, XXX XX Q. S., žalovaní 1/ až 8/ zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., Ul. 1. mája 1246, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 47 245 034, v konaní o určenie neplatnosti vymenovania správnej rady a vzniku funkcie členov a o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 6C/23/2021, o dovolaní žalobkýň 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. marca 2024 sp. zn.18Co/21/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaní 1/ až 8/ m a j ú proti žalobkyniam 1/, 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom z 18. novembra 2022 č. k. 6C/23/2021-275 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozsudok súdu prvej inštancie“) zamietol žalobu (prvá výroková veta) a žalovaným 1/ až 8/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (druhá

výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že predmetom konania je určenie, že vymenovanie žalovaných 3/ až 8/ do funkcie členov správnej rady zo strany žalovaných 1/ až 3/ je neplatné a žalovaným 3/ až 8/ funkcia člena správnej rady nevznikla. Skutkovo medzi stranami sporu nebolo sporné, že členom správnej rady zaniklo funkčné obdobie a správna rada neziskovej organizácie J. O. I. J. Y. - X. bola nefunkčná. Spor medzi stranami sporu nastal po tom, čo žalovaný 3/ ako jeden zo zakladateľov neziskovej organizácie „zorganizoval“ korešpondenčné hlasovanie (z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19 a s tým spojených opatrení), na základe ktorého došlo k vymenovaniu nových členov správnej rady, a to žalovaných 3/ až 8/. Žalobkyne sa nestotožnili s postupom žalovaného 3/ a nezúčastnili sa korešpondenčného hlasovania, ktoré inicioval, pričom za zásadné považujú nutnosť konsenzu všetkých zakladateľov pri vymenovaní členov správnej rady s odkazom na čl. V bod 10 štatútu neziskovej organizácie. Z tohto dôvodu je podľa ich názoru vymenovanie členov správnej rady neplatné.

1.2. Právne posúdiac vec podľa § 5 ods. 1, 2, § 8 ods. 1, § 18, § 19 ods. 1, § 20 ods. 1, § 21 ods. 4, § 24 ods. 4 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len „zákon o neziskových organizáciách“) okresný súd konštatoval, že zákon o neziskových organizáciách takúto situáciu (zanik funkčného obdobia členov správnej rady, pričom k vymenovaniu nových členov členov nedošlo), nerieši. Preto je podľa názoru súdu racionálne prikloniť sa k názoru žalovaných a aplikovať na vzniknutú situáciu analógiu legis. V zákone o neziskových organizáciách je upravený spôsob konania správnej rady ako najvyššieho orgánu v § 21 od. 4 - nadpolovičná väčšina pri rozhodovaní správnej rady a v § 24 ods. 4 dvojtretinová väčšina pri zvolení a odvolaní riaditeľa. Postup žalovaného 3/ súd vyhodnotil ako zákonný a v súlade s prijatou úpravou zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii. Súd prvej inštancie mal za to, že hlasovanie, ktoré prebehlo korešpondenčným spôsobom iniciovaným žalovaným 3/, je platné a členovia správnej rady, teda t. j. žalovaní 3/ až 8/, boli ustanovení do tejto funkcie zákonne. Vo vzťahu ku nastolenej otázke kvóra, akým majú rozhodnúť zakladatelia, súd prvej inštancie poukázal na § 21 ods. 4 zákona o neziskových organizáciách. Výslovil názor, že v danom prípade postačuje na rozhodnutie zakladateľov nadpolovičná väčšina.

1.3. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ rozsudkom z 26. marca 2024 č. k. 18Co/21/2023-340 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvá výroková veta). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaným 1/ až 8/ priznal voči žalobkyniam 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (druhá výroková veta).

2.1. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, konštatujúc správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie.

2.2. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobkýň v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať, podotkol, že zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu spravidla vychádza z toho, čo je bežné, z tzv. normálnych prípadov, pričom osobitné, špecifické situácie, ktoré život prináša, môžu uniknúť jeho pozornosti. V takýchto prípadoch nemôžu súdy postupovať formalisticky a zohľadniť iba doslovné znenie zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky. V prípadoch medzery zákona, ak sú dané podmienky pre dotváranie práva súdom, je súd k dotváraniu práva nielenže oprávnený, vychádzajúc z princípu rovnosti, dokonca povinný. Inštitút analógie je tak legitímnou metódou aplikácie práva a využíva sa v prípadoch, ak určitý spoločenský vzťah nie je upravený konkrétnym ustanovením príslušného zákona, resp. iného právneho predpisu (analogia legis), resp. ak existuje spoločenský vzťah, na ktorý nepamätá právna norma, ktorá by ho regulovala (analogia iuris) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. októbra 2018 sp. zn. III. ÚS 388/2018).

2.3. Zdôraznil, že v prejednávanej veci sa stotožnil s hlavnou myšlienkou rozhodnutia súdu prvej inštancie, že bolo potrebné zabezpečiť kreovanie jedného z orgánov neziskovej organizácie - správnej rady, ktorej uplynulo funkčné obdobie a dlhodobo táto situácia pretrvávala. Tvrdený jednomyselný konsenzus pri jej menovaní sa v tomto konkrétnom prípade ukázal ako nemožný. Ustanovenie § 19 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách explicitne upravuje výslovne voľbu prvých členov správnej rady. Za vecne správny považoval záver súdu prvej inštancie, že ak v zákone nie je upravený postup pri voľbe ďalších členov správnej rady obdobným spôsobom, bolo potrebné použiť pre právne posúdenie veci najbližšie vyhovujúce a aplikovateľné ustanovenie zákona a argumentácia žalovaných v spore je legitímna. Súdne konanie a rozhodnutie prijaté v tomto konaní má viesť k záveru, ktorý súd prijíma z ohľadom na všetky okolnosti a hlavne slúži pre potreby praktického života, ktorý je dominantne riešený v civilnom sporovom konaní. K ostatným dôvodom odvolania sa osobitne nevyjadril, pretože tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

2.4. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobkyne 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolateľky“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP; navrhli, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uplatnili si i trovy dovolacieho konania.

3.1. Dovolateľky zopakovali svoju argumentáciu prezentovanú v priebehu súdneho konania a zopakovali odvolacie argumenty vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré predostreli v odvolacom konaní.

3.2. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľky uviedli, že pokiaľ odvolací súd považuje za hlavnú myšlienku konania zabezpečenie kreovania správnej rady, jedná sa o nesprávne vymedzenie predmetu konania. Poukázali na bod 27. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalobkyne svoju aktívnu vecnú legitimáciu odvodzujú od ich hmotnoprávneho postavenia ako jedných zo zakladateľov neziskovej organizácie, ktoré sa žalobou domáhali ochrany svojich práv z dôvodu postupu ostatných zakladateľov, ktorý je podľa ich názoru v rozpore so Štatútom neziskovej organizácie a zákonom o neziskových organizáciách. Súd prvej inštancie sa mal zaoberať posúdením súladu konania žalovaných so zakladateľskými dokumentmi a zákonom a akékoľvek úvahy o „osude“ neziskovej organizácie v prípade zotrvania doterajšieho stavu správnej rady nemôžu pri rozhodovaní vo veci samej ovplyvniť právny názor súdu. Žalobkyne nespochybňujú, že správna rada je významný orgán neziskovej organizácie a je aj v ich záujme zabezpečiť jeho funkčnosť, čo však neznamená legitimizovanie zjavne nezákonného postupu. Nefunkčná správna rada nevedie k nefunkčnosti neziskovej organizácie, a pokiaľ by takýto stav mal nastať, zákon o neziskových organizáciách v § 15 ods. 3 písm. a) upravuje možnosť sa domáhať zrušenia neziskovej organizácie. Nezisková organizácia však doposiaľ funguje a poskytuje všeobecne prospešné služby, pre ktoré bola založená. Odvolací súd tak považuje za dostatočný dôvod pre použitie analógie legis len údajnú hrozbu patovej situácie a nemožnosť dosiahnutia konsenzu. Odvolací súd však neposkytol dostatočné právne odôvodnenie použitia nadpolovičnej väčšiny analogickým aplikovaním ust. § 21 ods. 4 zákona o neziskových organizáciách (súd prvej inštancie ju bez bližšieho odôvodnenia označil za postačujúcu), hoci § 24 ods. 4 zákona o neziskových organizáciách predpokladá dvojtretinovú väčšinu. Bez akejkoľvek reakcie zo strany odvolacieho súdu ostala aj skutočnosť, na ktorú žalobkyne poukázali v odvolaní, a to znenie Čl. V. bod 9. Štatútu, v zmysle ktorého sa na platnosť voľby členov správnej rady vyžaduje súhlas dvoch tretín členov správnej rady. Odvolací súd tak nepostupoval v súlade s ust. § 387 ods. 3 CSP a nedostatočnosť jeho odôvodnenia, pokiaľ ide o nemožnosť použitia konsenzu pri menovaní členov správnej rady a analogické použitie ust. § 24 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách, dosahuje intenzitu, ktorá spĺňa kritéria porušenia práva na spravodlivý proces. Odvolací súd sa nevysporiadal so žiadnym odvolacím dôvodom a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. V zmysle rozhodovacej praxe ESEP síce nemusí rozhodnutie dať odpoveď na každé tvrdenie strany, zároveň je však

nevyhnutné, aby reagovalo na podstatné a relevantné argumenty a dalo jasnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému (II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/00 a III. ÚS 200/09). Ak sa jedná o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. (II. ÚS 410/06, Georiadis v. Grécko z 29. mája 1997, Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998). Ak sa však súd prvej inštancie nevysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, nedostatočne a najmä nepresvedčivo vyloží a zdôvodní svoju právnu argumentáciu a odvolací súd sa s ním následne stotožní, sú rozhodnutia oboch súdnych inšancií arbitrárne, čo konštatuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 60/2018 z 22. mája 2018.

3.3. Pokiaľ ide o dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolateľky tvrdia, že odvolací súd sa nevysporiadal s dôležitou právnou otázkou, ktorá je ťažiskom celého sporu a jej zodpovedanie má vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Zákon o neziskových organizáciách totiž, s výnimkou kogentných ustanovení, nevyklučuje, aby si zakladatelia v štatúte upravili výkon určitých práv voči neziskovej organizácii nad rámec právnej úpravy. Je tak na mieste otázka, aké právne postavenie majú zakladatelia v prípade ich využitia. Podľa názoru žalobkýň je možné ich považovať buď za jeden subjekt s jednotnou vôľou alebo kolektívny orgán konajúci na základe väčšinovej vôle jej členov. Zakladatelia neziskovej organizácie majú podľa Čl. V bod 10. Štatútu menovaciu právomoc voči správnej rade, ak jej členovia stratia toto právo z dôvodu skončenia ich funkčného obdobia. Zo znenia predmetného ustanovenia Štatútu nevyplýva, či je proces vymenovania výsledkom dohody všetkých zakladateľov o nových členoch (konsenzus) alebo sa uplatňuje princíp vôle väčšiny zakladateľov. Ustanovenie § 19 ods. 3 zákona o neziskových organizáciách podmieňuje vymenovanie menšinovej skupiny členov správnej rady (v neziskovej organizácii s väčšinovým vkladom štátu pri jej založení) vzájomnou dohodou zakladateľov. Jedná sa o jediné ustanovenie zákona o neziskových organizáciách, v ktorom je výslovne uvedený spôsob rozhodovania zakladateľov. To, že sa zákonodarca rozhodol zakotviť do normatívneho textu konsenzus zakladateľov ako podmienku pre menovanie do funkcie člena správnej rady a nie voľbu, je podľa žalobkýň dôkazom o odlišnom právnom postavení zakladateľov ako subjektu, ktorého právne úkony vyvolávajú zamýšľané právne účinky len ak konajú vo vzájomnej zhode, čo sa prejavuje už pri založení neziskovej organizácie a vydaní štatútu. Bez toho, aby sa zakladatelia výslovne dohodli na kvóre ako podmienky pre prijatie rozhodnutia, nie je možné analogicky aplikovať ustanovenia zákona o neziskových organizáciách o spôsobe rozhodovania orgánov neziskovej organizácie.

4. Žalovaní 1/ až 8/ sa k dovolaniu žalobkýň 1/ a 2/ písomne vyjadrili tak, že dovolanie žalobkýň je neprípustné a nedôvodné.

4.1. Vo vzťahu k dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP uviedli, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je dostatočné a zaoberá sa aj dvomi otázkami, ktoré žalobkyne výslovne spomínajú v dovolaní: a/ nemožnosť použitia konsenzu pri menovaní členov správnej rady (bode 27. rozsudku), b/ analogické použitie ust. § 24 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách (body 25. aj 27. rozsudku). Odvolací súd vysvetlil, že sa zaoberal tými argumentami v odvolaní žalobkýň voči rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré sú dôležité pre rozhodnutie vo veci a vysvetlil, že ostatným dôvodom odvolania sa nevenoval, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

4.2. Pokiaľ ide o argumentáciu v dovolaní, týkajúcu sa posúdenia, aké právne postavenie majú zakladatelia neziskovej organizácie, zakladatelia uplatňujú svoju vôľu „v zbore“ - v kolektívnom orgáne. Nie je to určite „jeden subjekt, s jednou vôľou“. Nie sú ani v rovnakej pozícii ako na samotnom začiatku pri založení neziskovej organizácie, ale sú v pozícii, že nezisková organizácia už bola založená, existuje, má členov orgánov /nielen správnej rady/, má zamestnancov, vlastní majetok, atď. V tomto je postavenie zakladateľov podstatne odlišné v porovnaní so situáciou pred založením neziskovej organizácie. Zákon o neziskových organizáciách, ani štatút neziskovej organizácie neobsahujú explicitné ustanovenie vysvetlenie (vysvetlenie), ktoré by sa práve takouto situáciou zaoberalo. Preto je potrebné hľadať a pomenovať pravidlo, ktoré sa na takúto situáciu použije. Žalobkyne analógiu odmietajú, ale chcú presadiť svoj názor (svoj výklad), ktorý z ničoho iného (okrem ich názoru) nevyplýva. Žalobkyne sa nelogicky snažia presvedčiť súd o tom, že ak sa zakladatelia nedohodli „na kvóre“, nemožno použiť analógiu legis. Podľa názoru žalovaných však práve za stavu, ak v štatúte o tejto situácii nie je uvedené

nič, tak analógia legis je jediné riešenie pre danú situáciu. Žalobkyne prezentujú svoje presvedčenie o tom, že zakladatelia musia rozhodnúť jednomyselne v tejto spornej otázke. Problematiku vysvetľujú tak, akoby existovalo takéto pravidlo (potvrdzujúce ich názor) a súdmi použitá analógia legis odporovala tomuto pravidlu. V skutočnosti neexistuje žiadne takéto pravidlo /o jednomyselnosti rozhodovania zakladateľov v danej konkrétnej otázke/ ani v zákone, ani v konkrétnom štatúte konkrétnej neziskovej organizácie, a teda musí byť použitá analógia legis. Musí byť pritom použitá analógia s najpodobnejšou situáciou, ktorá je k dispozícii, a to je iný kolektívny orgán, teda správna rada. Súdy oboch inšancií postupovali jediným možným zákonným spôsobom a logicky a presvedčivo svoje rozhodnutie odôvodnili. Pokiaľ sa žalobkyne v dovolaní vyjadrujú ohľadne možnosti použitia § 19 ods. 3 zákona o neziskových organizáciách, toto platí len (a výlučne) pre podmienky neziskových organizácií, ktoré sú založené štátom, ak vklad štátu pri jej založení presiahol polovicu hodnoty všetkých vkladov. Nezisková organizácia (J. O. I. J.M. Y. - X., J..Q., N. N.: Š. XXXX/XX, XXX XX N.K., N. V., F.: XX XXX XXX) nie je takýmto typom neziskovej organizácie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, a 3Cdo/357/2016).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8. Dovolaťky uplatnili dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

K dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP:

9. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do

práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017 a 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľom.

13. Z hľadiska obsahu dovolania (§124 ods. 1 CSP) dovolateľky namietali zmätočnosť (nepreskúmateľnosť) napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

13.1. K uvedenej dovolacej námietke dovolací súd uvádza, že jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13.2. Po preskúmaní obsahu spisu a dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie, spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobkyní 1/ a 2/ na spravodlivý proces.

13.3. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov, na ktoré aj odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil, v porovnaní so súdom prvej inštancie, na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch.

13.4. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08 a IV. ÚS 350/09).

13.5. V dôvodoch rozsudku odvolací súd vysvetlil, prečo potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a stručne sa vyjadril k nosnej argumentácii odvolateľov (žalobkyní 1/ a 2/) uplatnenej v odvolaní (bod 27. napadnutého rozsudku). Odvolací súd uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, nevyplýva nedostatočnosť alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu dovolateľiek.

13.6. Pokiaľ dovolateľky argumentujú, že odvolací súd sa v odvolacom rozsudku nedostatočne zaoberal nemožnosťou použitia konsenzu pri menovaní členov správnej rady, dovolací súd v nadväznosti na bod 13.3. tohto rozhodnutia dáva do pozornosti, že ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V bode 29. rozsudku súdu prvej inštancie sa uvádza: „Napriec právnym poriadkom SR - súkromnoprávných predpisov, nie je upravená situácia, aby zložený orgán právnickej osoby rozhodoval konsenzom - t.j. jednomyseľne.“. V bode 30. rozsudku súd prvej inštancie poukázal na § 5 ods. 2 zákona o neziskových organizáciách, „kde v prvej vete je uvedené, že nezisková organizácia sa zakladá zakladacou listinou podpísanou všetkými zakladateľmi. Zákon explicitne neobsahuje nutnosť konsenzu - teda jednomyseľnosť zakladateľov pri založení neziskovej organizácie, čo teda nevylučuje iným spôsobom dohody zakladateľov na znení zakladateľskej listiny napr. súhlas nadpolovičnej väčšiny zakladateľov, zákon len ustanovuje podmienku - podpísania zakladateľskej listiny všetkými zakladateľmi. Ďalej v bode 31. rozsudku súd prvej inštancie uvádza: „Jednomyseľnosť nie je podľa názoru súdu možné ani vyčítať - nájsť v § 19 ods. 1, kde je uvedené, že prvých členov vymenúva zakladateľ. Nie je uvedené a ani nie je možné podľa názoru súdu z tohto vyvodiť, že ide o konsenzus zakladateľov - jednomyseľnú dohodu.“ Keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP a v bode 27. napadnutého rozsudku zdôraznil, že: „Tvrdný jednomyseľný konsenzus pri jej menovaní sa aj v tomto konkrétnom prípade ukázal ako nemožný. Pritom v ust. § 19 ods. 1 ZoNO explicitne upravuje výslovne voľbu prvých členov správnej rady. Potom bolo vecne správne konštatovanie súdom prvej inštancie, že takého stavu, ak v zákone nie je upravený postup pri voľbe ďalších členov správnej rady obdobným spôsobom, bolo potrebné použiť pre právne posúdenie veci najbližšie vyhovujúce a aplikovateľné ustanovenie ZoNO. V opačnom prípade by vznikla patová situácia, žeby nedošlo k zvoleniu členov správnej rady vôbec. Potom aj argumentácia žalovaných v spore je legitímna.“, nemožno mať za to, že je jeho rozhodnutie čo do úvah o (ne)možnosti použitia konsenzu pri menovaní členov správnej rady neodôvodnené.

13.7. Pokiaľ odvolací súd nad rámec rozhodnutia súdu prvej inštancie poukázal v bode 27. napadnutého rozsudku vo všeobecnosti na význam správnej rady neziskovej organizácie a dôležitosť riadneho kreovania tohto orgánu, nemožno z tohto názoru bez ohľadu na celý ďalší text odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyvodiť, že za odôvodnenie použitia analógie legis v súdnej veci považuje výlučne len údajnú hrozbu patovej situácie a nemožnosť dosiahnutia konsenzu.

13.8. V súvislosti s medzi stranami nesporným skutkovým stavom, zisteným dokazovaním pred súdom prvej inštancie (body 17. až 22. napadnutého rozsudku), má opodstatnenie i dovolateľkami namietaný skutkový záver odvolacieho súdu o tom, že: „Tvrdný jednomyseľný konsenzus pri jej menovaní sa aj v

tomto konkrétnom prípade ukázal ako nemožný.“ (bod 27. napadnutého rozsudku). Žalobkyne v prvoinštančnom ani v odvolacom konaní (ba ani v dovolacom konaní) netvrdili, že by medzi zakladateľmi neziskovej organizácie došlo k jednomyseľnému konsenzu ohľadne ustanovenia nových členov správnej rady po zániku funkčného obdobia správnej rady.

13.9. V súvislosti s uvedeným je rovnako v tomto smere neopodstatnená dovolacia námietka žalobkyní o neprávnom uchopení predmetu konania odvolacím súdom, ktorý podľa ich názoru ako hlavnú myšlienku konania riešil otázku zabezpečenia kreovania správnej rady neziskovej organizácie. Dovolací súd uvádza, že predmet konania je vymedzený v hlavičke rozhodnutia odvolacieho súdu ako „v konaní o určenie neplatnosti vymenovania správnej rady a vzniku funkcie členov a o nariadenie neodkladného opatrenia“. Odvolací súd rozhodol vo veci tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalobkyní o zamietnutí určenia neplatnosti vymenovania správnej rady a vzniku funkcie členov správnej rady neziskovej organizácie J. O. I. J. Y. - X., J. Q.. Predmet konania odvolací súd vymedzil zhodne s obsahom žaloby i v bode 17. napadnutého rozsudku: „Nateraz je z obsahu spisu zrejmé, že predmetom konania je určenie, že vymenovanie žalovaných v 3. až 8. rade do funkcie členov správnej rady zo strany žalovaných v 1. až 3. rade je neplatné a žalovaným v 3. až 8. rade funkcia člena správnej rady nevznikla. Skutkovo medzi stranami sporu nebolo sporné, že členom správnej rady zaniklo funkčné obdobie a správna rada neziskovej organizácie J. O. I. J. Y.Q. - X. bola nefunkčná. Spor medzi stranami sporu nastal po tom, čo žalovaný v 3. rade ako jeden zo zakladateľov neziskovej organizácie „zorganizoval“ korešpondenčné hlasovanie (z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie súvisiacej s ochorením Covid-19 a s tým spojených opatrení), na základe ktorého došlo k vymenovaniu nových členov správnej rady, a to žalovaných v 3. až 8. rade. Žalobkyne sa nestotožnili s postupom žalovaného v 3. rade a nezúčastnili sa korešpondenčného hlasovania, ktoré inicioval žalovaný v 3. rade, pričom za zásadné považujú nutnosť konsenzu všetkých zakladateľov pri vymenovaní členov správnej rady s odkazom na čl. V bod 10 štatútu neziskovej organizácie a z tohto dôvodu je podľa ich názoru vymenovanie členov správnej rady (žalovaných v 3. až 8. rade) neplatné. Takýmto spôsobom vymedzili predmet konania žalobkyne ako dominus litis.“

13.10. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd konal a rozhodol na základe odvolania žalobkyní v spore, ktorého predmet vymedzili žalobkyne svojou žalobou, a uvedená dovolacia námietka neobstojí.

14. Neopodstatnená je v tomto smere i námietka dovolateľiek o nerešpektovaní ust. § 387 ods. 3 CSP odvolacím súdom v súvislosti s odvolacou námietkou žalobkyní, týkajúcou sa § 24 ods. 4 zákona o neziskových organizáciách a Čl. V. bod 9. Štatútu (bod 2.2. tohto rozsudku).

14.1. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

14.2. Dovolací súd v súdnej veci nezistil, že by rozhodnutia nižších súdov takýmto odôvodneniu nezodpovedali. Odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 2 CSP prevzal argumentácie súdu prvej inštancie a zároveň stručne, jasne a zrozumiteľne reagoval na odvolaciu argumentáciu žalobkyní 1/ a 2/. Je potrebné si uvedomiť, že odôvodnenie rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

14.3. Dovolací súd v tomto ohľade pripomína, že odvolací súd sa postupom podľa § 387 ods. 2 stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý v bode 27. svojho rozsudku vychádzal i z toho, že: „V štatúte, ktorý prijali zakladatelia v čl. V bod 10 je stanovené, že ak správna rada nezvolí nových členov správnej rady a uplynie funkčné obdobie správnej rady, novú správnu radu vymenujú len zakladatelia. Súd

zhodne s oboma stranami sporu konštatuje, že v tomto ustanovení však nie je uvedený spôsob - kvórum, akým majú zakladatelia rozhodnúť.“ V bode 31. rozsudku súd prvej inštancie dodáva: „V zákone o neziskových organizáciách je upravený spôsob konania správnej rady ako najvyššieho orgánu - § 21 ods. 4 - nadpolovičná väčšina pri rozhodovaní správnej rady a v § 24 ods. 4 dvojtretinová väčšina pri zvolení a odvolaní riaditeľa.“ Ďalej v bode 34. rozsudku súd prvej inštancie uviedol: „Vo vzťahu ku nastolenej otázke kvóra, akým majú rozhodnúť zakladatelia súd poukazuje na ustanovenie § 21 ods. 4 zák. o neziskových organizáciách, kde je uvedené, že na platné rozhodnutie správnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny členov. Súd je toho názoru, že v danom prípade postačuje na rozhodnutie zakladateľov nadpolovičná väčšina.“ Z tohto dôvodu, pokiaľ odvolací súd ponechal bez osobitnej reakcie odkaz žalobkyní v odvolaní na Čl. V. bod 9. Štatútu, ktorý upravuje voľbu nových členov správnej rady pôvodnými členmi správnej rady pred uplynutím ich funkčného obdobia (a nerieši otázku spôsobu kreovania nových členov správnej rady zakladateľmi v prípade, že ak správna rada nezvolí nových členov správnej rady a uplynie funkčné obdobie správnej rady); na § 19 ods. 3 zákona o neziskových organizáciách, ktorý platí pre neziskové organizácie, ktoré sú založené štátom a vklad štátu pri jej založení presiahol polovicu hodnoty všetkých vkladov a § 24 ods. 4 zákona o neziskových organizáciách, ktorý rieši špecifickú otázku voľby a odvolania riaditeľa neziskovej organizácie členmi správnej rady, nemožno jeho postup, keď v bode 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku stručne poukázal na to, že: „... nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu“, považovať za postup porušujúci právo na spravodlivý proces v neprospech odvolateľiek (žalobkyní 1/ a 2/).

14.4. Skutočnosť, že dovolateľky sa nestotožňujú s názorom odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, rozsahom a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97 a IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

14.5. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že námietka dovolateľiek o nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu neobstojí.

K dovolaniu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

15. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna

otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

19. Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

20. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/216/2017). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

21. Dovolateľky v dovolaní namietali nesprávne právne posúdenie veci nižšími súdmi s tým, že zákon o neziskových organizáciách nevyklučuje, aby si zakladatelia v štatúte upravili výkon určitých práv voči neziskovej organizácii nad rámec právnej úpravy (s výnimkou kogentných ustanovení). V súvislosti s tým položili otázku, aké právne postavenie majú zakladatelia pri výkone týchto práv, konkrétne, či je potrebné zakladateľov v takom prípade považovať buď za jeden subjekt s jednotnou vôľou alebo kolektívny orgán konajúci na základe väčšinovej vôle jej členov.

21.1. V súdnej veci sa odvolací stotožnil a potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý uzavrel, že v čl. V bod 10 štatútu neziskovej organizácie je síce stanovené, že ak správna rada nezvolí nových členov správnej rady a uplynie funkčné obdobie správnej rady, novú správnu radu vymenujú len zakladatelia, avšak štatút, a ani zákon o neziskových organizáciách neriešia spôsob konania zakladateľov, pričom za použitia analógie legis dospel k záveru o nutnosti primeraného použitia najbližšieho ustanovenia - § 21 ods. 4 zákona neziskových organizáciách na súdnu vec, vo svetle ktorého došlo k zákonnému vzniku funkcie nových členov správnej rady neziskovej organizácie a žaloba tak nebola dôvodná.

21.2. Z uvedeného je zrejmé, že dovolacia otázka tak, ako ju nastolili v dovolaní dovolateľky (teda akým spôsobom zakladatelia neziskovej organizácie konajú v prípade, ak si v štatúte neziskovej organizácie upravili výkon určitých práv voči neziskovej organizácii nad rámec právnej úpravy zákona o neziskových organizáciách) nie je sformulovaná korektne, keď dovolateľky opomínajú proces aplikácie analógie legis nižšími súdmi a ani neuvádzajú, v čom konkrétne vidia pochybenie v právnych úvahách nižších súdov. Nastolená dovolacia otázka má iba charakter negácie (opačného právneho názoru) právneho posúdenia súdmi nižších inštancií („Bez toho, aby sa zakladatelia výslovne dohodli na kvóre ako podmienky pre prijatie rozhodnutia, nie je možné analogicky aplikovať ustanovenia zákona č. 213/1997 Z.z. o spôsobe rozhodovania orgánov neziskovej organizácie“ - bod 17. dovolania) a je tak len vyjadrením nesúhlasu s právnym názorom vysloveným súdmi v prejednávanej veci. Samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne

kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 431 až § 435 CSP.

21.3. Argumentácia žalobkýň o potrebe vyriešiť v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu predmetnú dovolaciu otázku tak nemôže byť naplnením dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a to práve preto, že na riešení dovolateľkami sformulovanej právnej otázky (bod 21. tohto rozsudku) odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil.

22. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobkýň v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Ak dovolateľky namietli nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie nie je prípustné pre nevymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

23. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným 1/ až 8/ priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči neúspešným žalobkyniam 1/ a 2/ v súlade so zásadou úspechu vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.